

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО

Куліченко Н.В., Белоконь Ю.П.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Питання обліку та аналізу витрат актуальне тому, що досягнення стійкої переваги над конкурентами сьогодні можливе лише при наявності більш низької, у порівнянні з іншими виробниками, собівартості виробів, що випускаються. Вміння планомірно і раціонально керувати витратами в періоди погіршення кон'юнктури ринку підвищує шанси на виживання підприємства.

Проте сучасна практика ведення обліку та аналізу витрат не достатньою мірою відповідає потребам управління в умовах розвитку ринкової економіки та потребує подальшого вдосконалення.

Питання пов'язані з проблемами обліку витрат підприємства та шляхами їх вдосконалення в Україні, знайшли певне відображення у роботах Бутинця Ф.Ф., Єфименка В.І., Огійчука М.Ф., Сопко В.В., Савченка В.Я., Чумаченко М.Г. та інших вітчизняних учених-економістів. Незважаючи на глибоке дослідження багатьма авторами питань обліку та аналізу витрат виробництва, воно все ще потребує подальшої розробки. Так, науковці по-різному трактують складові витрат виробництва, собівартості продукції, структури та методики їх обчислення, що на нашу думку пов'язано з відсутністю єдиних підходів до розуміння економічної сутності цих категорій.

Після введення в дію П(С)БО 16 «Витрати» до історичної (фактичної) собівартості продукції повинні включатися лише виробничі витрати: прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати і загальновиробничі витрати. Загальногосподарські (адміністративні) витрати не включено до виробничої собівартості. Вони разом з витратами на збут та іншими операційними витратами віднесені до витрат періоду. Отже, на сьогоднішній день виробнича собівартість менша за ту, що обчислювалася до прийняття П(С)БО 16 «Витрати», на суму загальногосподарських витрат. Показник повної собівартості розраховується тільки за власним бажанням підприємства і використовується не для фінансового обліку, а для аналізу та контролю витрат за видами продукції, центрами витрат і сферами відповідальності.

Вважаємо необхідним врахування загальногосподарських витрат у складі виробничої продукції для цілей фінансового обліку, тому що спожиті витрати є реальними складовими собівартості і пов'язані з процесом виробництва.